

Broj/Број: 01/5-50-1-175-11/04
Sarajevo/Сарајево: 11.05.2004. године

ЗАПИСНИК

11. сједнице Комисије за људска права, имиграцију, избјеглице и азил, одржане 21.4.2004. године, с почетком у 14,00 часова.

Сједници Комисије присуствовали су:

- Елмир Јахић, председавајући Комисије,
- Тихомир Глигорић, други замјеник председавајућег,
- Нацида Млаћо, члан Комисије
- Селим Бешлагић, члан Комисије,
- Мухамед Алтић, члан Комисије.

Сједници нису присуствовали г. Мартин Рагуж први замјеник председавајућег, г-ђа Ружа Сопта, члан Комисије, Милош Јовановић, члан Комисије и Муниб Јусуфовић, члан Комисије.

За сједницу је усвојен сљедећи

Дневни ред:

01. Усвајање записника 10. сједнице,
02. Реализација закључака ранијих сједница
03. Договор о обиласку општина у Босни и Херцеговини и упознавању стања о остварењу људских права и слобода у њима,
04. Извјештај Поткомисије за представку Нађе Диздаревић, као упознавање с другим представкама грађана,
05. Текућа питања.

Ад. – 01. Усвајање записника 10. сједнице Комисије

Након усвајања дневног реда, председавајући Комисије Елмир Јахић предложио је расправу и усвајање записника 10. сједнице. Није било дискусије по овој тачци.

Како није било дискусије по овој тачци дневног реда, председавајући Комисије предложио је усвајање записника, па је Комисија једногласно усвојила записник 10. сједнице Комисије.

Ад. –02. Реализација закључака ранијих сједница

У уводном излагању за другу тачку дневног реда председавајући Елмир Јахић указао је на постојање раније доносиног закључка да се повремено разматрају раније донесени закључци и прати њихова реализација. Како је за ову тачку дневног реда био припремљен прилог,

предсједавајући Комисије је читао поједине закључке и одговоре о њиховој реализацији. Предложио је дискусију за опву тачку дневног реда.

У дискусији о закључцима, која је услиједила након излагања предсједавајућег Комисије учествовали су: г. Тихомир Глигорић, г. Селим Бешлагић и предсједавајући Комисије. Након дискусије, на приједлог предсједавајућег Комисије прихваћени и подржани су закључци и њихов степен реализације.

Ад. - 03. Договор о обиласку општина у Босни и Херцеговини и упознавању стања о остварењу људских права и слобода у њима

У уводу за ову тачку дневног реда, предсједавајући Комисије је упознао присутне да се треба кренути у реализацију зацртаног задатка, обиласка општина у Босни и Херцеговини. На основу радног материјала којег је сачинио секретар Комисије, потребно је испланирати активност те обићи прихватне центре избјеглих и расељених, као и општине и сагледати остварење људских права и слобода у њима. Основна сврха обиласка општина била би снимање стања у области људских права, избјеглица и повратника у избјегличким, прихватним центрима и општинама, што посебно подразумијева:

- имплементацију Анекса ВИИ Општег оквирног споразума за мир у БиХ,
- споровођење имовинских закона – степен ријешености захтјева за поврат приватне имовине и станова,
- стање колективних центара уколико их у општини има,
- стање повратника (средства за живот, запошљавање и сл.),
- кадровска политика с становишта националне заступљености,
- остваривање људских права и слобода житеља општине и друга питања везана за људска права и слободе.

У том смислу, I. група чланова Комисије у саставу: Елмир Јахић, Селим Бешлагић и Мара Перкановић посјетила би прихватни центар у Раковици, те општине Тузлу и Зворник, II. група у саставу: Мартин Рагуж, Нацида Млаћо и Муниб Јусуфовић посјетила би прихватни центар у Мостару, те општине Требиње и Равно и III. група у саставу: Тихомир Глигорић, Ружа Сопта и Мухамед Алтић посјетила би Босанско Грахово, Бихаћ те прихватни центар у Босанском Петровцу.

Након презентације података о обиласку прихватних центара и општина, предсједавајући Комисије је предложио усвајање плана обилазака, што су чланови Комисије једногласно прихватили.

Ад. -4. Извјештај Поткомисије за представку Нађе Диздаревић, као и упознавање с другим представкама грађана

У уводном излагању по овој тачци дневног реда предсједавајући Комисије је присутве подсјетио на предмет као и његову генезу у Комисији.

Он је подсјетио да је Комисија дана 26.2.2004. године добила представку странке Нађе Диздаревић из Сарајева, Ул. Емила Золе 10/5-22. У представци странка је истакла да јој је супруг Хаџ Боуделлаа, заједно с другим припадницима тзв. “Алжирске групе” незаконито затворен у Сједињеним Америчким Државама (у даљњем тексту САД) војној бази Гвантанамо на Куби, грешком органа Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине. Она даље наводи да јој је супруг држављанин БиХ да никад није био кажњаван, те да је и Дом за људска права 2002. године, својом одлуком оцијенио да су он и његови другови незаконито заточени. Странка у

представци истиче да је крајње вријеме да државни органи покрену поступак њиховог враћања кући јер се заробљеници налазе у врло тешким условима живота. Предсједавајући је подсјетио да је Комисија, на 10. сједници одржаној 8.4.2004. године, усвојила Закључак о формирању Поткомисије за представку странке Диздаревић Нађе. Задатак Поткомисије је био да размотри пристиглу документацију достављену од странке, као и Одлуку Дома за људска права БиХ, а по потреби да изврши и друге потребне радње, те донесе свој извјештај о представи странке, што је и извршила 20.4.2004. године.

Предсједавајући Комисије је предложио да се изврши увид у Извјештај Поткомисије и констатира постојање довољне документације за разматрање. Он је указао на чињеницу да су чланови Поткомисије имали у виду и усмено излагање подносиоца представке на сједници Комисије од 8.4.2004. године, као и дискусије других учесника које су тада изнешене. Поткомисија у свом Извјештају је сматрала да није потребно позивати друге учеснике и узимати изјаве од њих, јер је сматрала да је довољно презентираног материјала у дописима и прилозима аката.

У дискусији по овој тачци излагање је имала и г-ђица Наида Млаћо која је била предједавајућа поткомисије. Она је подсјетила да се је у свом раду Поткомисија бавила питањима угрожавања основних људских права и слобода загарантираних Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода (“Службени гласник БиХ”, број 6/99), чији је потписник и Босна и Херцеговина (у даљњем тексту: Конвенција), те питањима законитости рада појединих институција власти у овом предмету, а ради покушаја систематског рјешавања евентуалних кршења људских права и слобода. Констатирала је да је Поткомисија у раду посебно имала у виду слиједеће документе:

- Разну преписку странке и одређених институција на енглеском и матерњем језику,
- Писмену изјаву странке Комисији за људска права ИХРЛ нацрт, април,
- Одлуку о прихватљивости и меритуму-Дом за људска права БиХ број ЦХ/02/8679, ЦХ/02/8689, ЦХ/02/8690, ЦХ/02/8691 од 3.9.2002. године.

У дискусији су учествовали и г. Селим Бешлагич и Тихомир Глигорић.

Г. Селим Бешлагич је истакао постојање грешке државних органа, те се заложио да власти Федерације Бих и БиХ подзму неопходне мјере за санирање овог стања.

Г. Тихомир Глигорић је подржасо извјештај Поткомисије и сматра га добром основом за анализу случаја и одређивање потребних закључака за санирање стања. Сматра неопходним одређење задатака органима власти и тражи провођење одлуке Дома за људска права.

Предсједавајући је у дискусији истакао поражавајућу околност да се притвопреници третирају ратним војним затвореницима у бази Гвантанамо. Енглеска враћа неке своје држављане из Базе, а и ми требамо покренути поступак.

Из Извјештаја Поткомисије, документације презентиране од странке, усмене изјаве странке, као и дискусија на овој сједници, предсједавајући Комисије је констатирао слиједеће чињенично стање:

- супруг подносиоца пријаве, Хаџ Боуделлаа је био држављанин Босне и Херцеговине, а други чланови тзв. «Алжирске групе» (Боумедиене Лакхдар, Мохамед Неџле и Сабер Лахмар) су били или држављани БиХ или су били легално на територији Босне и Херцеговине,
- у октобру 2001. године, чланови тзв. «Алжирске групе» су ухапшени и притворени под сумњом да су планирали терористички напад на амбасаде САД и Велике Британије,
- у новембру 2001. године Федерално министарству унутарњих послова је одузело држављанство Буделлаа-и, Лакхдар-у и Неџле-у, а такођер, у новембру 2001. године Министарство за људска права и избјеглице донијело је рјешење којим се Лахмар-у укида дозвола сталног боравка у Босни и Херцеговини.

- Дана 17. јануара 2002. године је наређено пуштање ових лица из притвора, али умјесто да буду пуштени, одмах су стављени под надзор полиције Федерације БиХ, а наредног дана су предати војним снагама САД које су распоређене у Босни и Херцеговини као Стабилизацијске снаге под вођством НАТО-а. Након тога пребачене су у војни затвор у заљеву Гуантанамо на Куби.
- Дом за људска права БиХ је 17.1.2002. године издао наредбу за привремене мјере, наређујући властима Федерације БиХ и Босне и Херцеговине, да предузму све неопходне мјере и спријече да наведена лица примјеном силе буду одведени с територије БиХ.
- Дана 17.1.2002. године истражни судија Врховног суда ФБиХ донио је рјешење којим се укида притвор против ових лица, јер више не постоје разлози ни околности због којих је одређен притвор. Тим рјешењем се Боуделлаа, Лакхдар и Нецхле третирају као држављани БиХ, а Лахмар као особа с сталним мјестом боравка на територији БиХ,
- У ноћи 17. на 18.1.2002. године пред Окружним затвором у Сарајеву одржане су демонстрације са око 500 учесника, а резултат тих немира је рањавање 8 полицајаца од којих теже рањавање једног полицајца.
- Снаге Федералне полиције и МУП-а Кантона Сарајево су 18.1.2002. године у 6,00 сати предале ова лица снагама САД-а.
- Наведена лица се и данас налазе у војној бази и нису пуштена на слободу.

Након проведене дискусије, увида у Извјештај Поткомисије и извршених увида у пристиглу документацију, на приједлог предсједавајућег Комисије, Комисија је једногласно донијела слиједеће

ЗАКЉУЧКЕ:

- Комисија прихвата закључке Дома за људска права БиХ којим се констатира да су Босна и Херцеговина и Федерација Босне и Херцеговине повриједили:
 - Права на слободу и личну безбједност за Хаџ Боуделлаа-а, Боумедиене Лакхдар-а, Мохамед Нецхле-а и Сабер Лахмар-а. Ово право је повријеђено у периоду од 17.1.2002.године до њихове предаје снагама САД-а, и њиховог принудног одвођења с територије БиХ. Ово право је загарантирано чланом 5. став 1. Конвенције,
 - Претоставку невиности (да су лица невина док се у складу с законом не докаже да су крива), што је загарантирано чланом 6. став 2. Конвенције,
 - Право човјека да не буде изложен ризику од смртне казне, што је загарантирано чланом 1. Протокола број 6. уз Конвенцију,
 - Право човјека да не буде подвргнут мучењу ни нечовјечном или понижавајућем поступању, што је загарантирано чланом 3. Конвенције,
 - И друга права, као што је наведено у поменутој одлуци Дома за људска права БиХ.
- Комисија прихвата и друге закључке, као и друге мјере наведене у поменутој Одлуци Дома за људска права, упућене органима власти Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине,
- Налаже се свим органима власти Босне и Херцеговине (прије свега Савјету министара Босне и Херцеговине) и Федерације Босне и Херцеговине (прије свега Влади Федерације Босне и Херцеговине) који су надлежни за провођење одлука Дома за људска права, да у цијелости проведу одлуку Дома за људска права број ЦХ/02/8697 и други од 3.9.2002. године,
- Од надлежних органа власти Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине се захтијева да код власти САД-а хитно покрену поступак враћања супруга странке и других у овом предмету наведених притвореника из притвора у Војној бази Гвантанамо у Босну и Херцеговину,

- Међународноправни документи о заштити људских права и слобода, прихваћени од Босне и Херцеговине, морају бити досљедно уграђени у све законе и друге прописе, у зависности од садржаја тих прописа, те примјењивани од стране надлежних органа директно и без изузетака.
- Да надлежни органи Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине у року од мјесец дана од дана пријема закључака, обавијесте Комисију о свим радњама које су власти БиХ и Федерације БиХ подuzeле да спроведу ову одлуку, а послије тога да Комисију обавјештавају периодично сваки мјесец до потпуног спровођења закључака.
- Извјештај се доставља и Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на знање и обавјештење о учињеном у овом предмету.

Формулирајући посљедње закључке, г. Елмир Јахић је истакао постојање и других представки грађана и потребу њиховог рјешавања. На његов приједлог, секретар Комисије је чланове обавијестио о обраћању грађана овој комисији, као и спорним предметима. Секретар је указао на посебан акт достављен члановима. Из акта је видљиво обраћања странака са стањем на дан 19.4.2004. године и оно је слиједеће:

Представка странке **Шарић Хабибе** из Мостара, Ул. Хациомеровића 15.

Поднијела представку Комисији 11.7.2003. године.

Образована поткомисија на 10. сједници од 8.4.2004. године.

Представка странке **Мурић Рецо** из Цазина Ул. Тржачка Раштела 66

Поднио представку 8.10.2003. године.

Странка се жалила на несређене имовинско-правне односе и немогућност мирног уживања имовине.

Ми поднијели захтјев за читовање о представци Општини Цазин, 18.11.2003. године,

Општина Цазин одговорила на наш допис 5.2.2004. године.

Ми обавијестили странку 15.4.2004. о одговору надлежног органа.

Предмет окончан.

Представка странке **Велагић Омера** из Велике Кладуше, Ул. Трнови 66.

Поднио представку 12.11.2003. године.

Приговара на ћутање администрације суда.

Ми тражили допуну представке 12.11.2003.

Странка нас обавијестила 16.2.2004. године о постојању препоруке Омбудсмена Ф БиХ за ургирање одржавања судског рочишта.

Дана 15.4.2004. године обавијестили Општински суд у Великој Кладуши и странку да подржавамо препоруку Омбудсмена и тражимо одржавање судске расправе пред Општинским судом.

Предмет окончан, пратит ће се његова реализација.

Представка странке **Кнежевић Милана** из Бања Луке, Ул. Вождовачка 45.

Поднио представку 1.12.2003. године.

У представци се жали на рад Врховног суда Федерације БиХ и нерјешавање његовог предмета.

Ми смо се 17.12.2003. године обратили предсједнику Врховног суда Ф БиХ ургенцијом.

Дана 11.1.2004. године Врховни суд Ф БиХ нас обавијестио да је закључена расправа у предмету странке и да је донесена одлука (пресуда).

Дана 19.1.2004. године ми обавијестили странку о одлуци Врховног суда Ф БиХ.

Дана 10.2.2004. године странка нас обавијестила да је примила Пресуду Врховног суда и захваљује се Комисији на помоћи.

Предмет окончан.

Представка странке **Нађе Диздаревић** из Сарајева, Емила Золе 10/5-22 Нови Град.

Поднијела представку 26.2.2004. године.

Образована Поткомисија на 10. сједници Комисије 8.4.2004. године.

Представка странака **Халиловић Сејфе и Мухамеда** из Брчког, А. Шантића 18.

Поднијели представку 16.3.2004. године.

У представи је непрецизан захтјев и без додатне документације. Из контекста је видљиво да се ради о имовинском захтјеву.

Ми тражили од странака допуну поднеска 15.4.2004. године.

Представка странке **Синановић Омера** из Тузле, Ул. Славиновићи бб.

Поднио представку 23.3.2004. године.

У представи истичу да органи власти општине Тузла намјеравају незаконито да лоцирају објекат Електропреноса Сарајево на њиховој земљи.

Ми упутили допис 15.4.2004. године Општини Тузла, Општинском начелнику, да се очитује о представи странке.

Представка странке **Марка Томшића** из Брчко Дистрикта, Дубраве 82б.

Поднио представку 30.3.2004. године.

У представи странка нас обавјештава да је грађанскоправни захтјев упутила према надлежним органима БД за накнаду штете и моли нас да будемо у току рјешавања овог захтјева.

Треба формирати поткомисију или договорити о праћењу поднеска.

Представка странке **Захировић Звјездана** из Тузле, Алеја Босанских Владара 25.

Поднио представку 6.4.2004. године.

У представи странка се жали на немогућност добијања одређене медицинске документације од Јавне здравствене установе Универзитетског клиничког центра Болнице Градина у Тузли.

Ми смо дана 14.4.2003. године захтијевали очитовање о представи од стране ЈЗУ УКЦ Болнице Градина и тражили исцрпну инфромацију са копијама најважнијих аката у предмету.

Из овог акта је видљиво обраћање грађана и степен реализације њихових захтјева. Након упознавања о стању обраћања грађана овој комисији, ова тачка дневног реда је затворена.

Ад. 05. Текућа питања.

У вези ове тачке дневног реда, г. Селим Бешлагих се осврнуо на питање формирања Вијећа националних мањина при Парламентарној скупштини БиХ. Он сматра да је ово веома комплексно питање, које је он добро изучио, те је мишљења да би требало покренути поступак измјена и допуна Закона који третира ову материју јер се требају тражити квалитетнија рјешења.

О овом приједлогу није било изјашњења, али је у дискусијама чланова Комисије видљиво да подржавају г. Селима Бешлагиха.

Завршавајући ову тачку дневног реда, Комисија је завршила своју 10. сједницу.

Сједница је завршена у 15,40 часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Др. Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Елмир Јахић